

Full diocesà

12 de maig del 2019

p5 – 52è pelegrinatge a Lurdes

p7 – Nou arquebisbe de Tarragona

Mare de Déu dels Torrents

Durant segles la imatge romànica de la Mare de Déu dels Torrents ha estat venerada en el seu santuari que es troba al fons del Torrent, d'aquí el seu nom, antigament sufragània del Cint. Avui es venera a l'església de Sant Martí de Correà (Berguedà). El santuari es troba documentat almenys des del segle XIV i hi habitava una comunitat de clergues i llecs; va ser transformat i ampliat en el segle XVIII. El culte a la Mare de Déu ja es troba documentat en la visita del pare Camós, on es narra l'incendi que va patir el santuari el 24 de juliol de 1648. En la visita pastoral de 1745 l'església es trobava en molt mal estat i s'hi prohibiren les celebracions, per la qual cosa es va projectar un nou santuari inaugurat l'any 1834.

La Mare de Déu dels Torrents era i és invocada especialment en moments de secada. De fet, l'any 1920 es va aprovar el reglament de la junta que regulava el santuari i organitzava les processons de rogatives de les parròquies de Correà, el Cint, l'Espunyola, Montmajor, Montclar i Tentellatge, a cavall del Berguedà i el Solsonès. La festa de la Mare de Déu dels Torrents se celebra el segon diumenge de setembre, coincidint amb la festa de les marededéus trobades.

Dolça Verge camperola, / va ser un bou qui us va trobar; / humil com una viola / a dintre d'un alzinar. / No voleu ser amagada / als ulls dels vostre servents; / sigueu la nostra advocada, / Verge santa dels Torrents.

«Déu els eixugarà totes les llàgrimes dels seus ulls»

Diumenge IV de Pasqua / Cicle C

Lectura dels Fets dels Apòstols

En aquells dies, Pau i Bernabé continuaren el seu viatge des de Perga i arribaren a Antioquia de Pisídia. El dissabte entraren a la sinagoga i s'assegueren. Quan ja es dispersava la gent reunida a la sinagoga, molts dels jueus i dels prosèlits seguiren Pau i Bernabé. Ells els parlaven, mirant de persuadir-los que es mantinguessin fidels a la gràcia de Déu. El dissabte vinent gairebé tota la ciutat es reuní per escoltar la paraula del Senyor. Quan els jueus veieren aquella multitud, s'engelosiren tant que es posaren a impugnar amb paraules injurioses tot el que deia Pau. Però Pau i Bernabé els respongueren amb valentia: «Era el nostre deure anunciar-vos primer a vosaltres la paraula de Déu. Però ja que vosaltres no la voleu rebre i us feu vosaltres mateixos indignes de la vida eterna, ara ens adreçarem als qui no són jueus. Així ens ho té ordenat el Senyor: "T'he fet llum de les nacions perquè portis la salvació fins als límits de la terra".» Quan sentiren això els qui no eren jueus, se n'alegraren, i lloaven la paraula del Senyor. Tots aquells que Déu havia destinat a la vida eterna es convertiren a la fe. La paraula del Senyor s'escampava per tota la regió. Però els jueus instigaren les dones devotes més distingides i els principals de la ciutat a promoure una persecució contra Pau i Bernabé, fins que els expulsaren del seu territori. Ells, en senyal de protesta, s'espolsaren els peus sobre els qui els feien marxar, i se n'anaren a Iconi. Els convertits de nou vivien feliços, plens d'alegria i de l'Esperit Sant.

(13,14.43-52)

Salm responsorial

Som el seu poble i el ramat que ell pastura
(Salm 99)

Lectura de l'Apocalipsi de sant Joan

Jo, Joan, vaig veure una multitud tan gran que ningú no hauria pogut comptar. Eren gent de tota nacionalitat, de totes les races i de tots els pobles i llengües. S'estaven drets davant el tron i davant l'Anyell, vestits de blanc i amb palmes a les mans. Un dels ancians em digué: «Aquests són els qui vénen de la gran tribulació. Han rentat els seus vestits amb la sang de l'Anyell, i els han quedat blancs. Per això estan davant el tron de Déu, donant-li culte nit i dia dins el

seu santuari. El qui se'u en el tron els protegirà amb la seva presència, mai més no passaran fam, mai més no passaran set, ni estaran exposats al sol ni a la calor, perquè l'Anyell que està en el tron els guiarà i els conduirà a les fonts on brolla l'aigua de la vida. Déu els eixugarà totes les llàgrimes dels seus ulls.»

(7,9.14b-17)

Lectura de l'evangelí segons sant Joan

En aquell temps, digué Jesús: «Les meves ovelles reconeixen la meua veu. També jo les reconec i elles em segueixen. Jo els dono la vida eterna: no es perdran mai ni me les prendrà ningú de les mans. Allò que el Pare m'ha donat val més que tot, i ningú no ho podrà arrencar de les mans del Pare. Jo i el Pare som u.»

(10,27-30)

«Jo els dono la vida eterna: no es perdran mai ni me les prendrà ningú de les mans»

Escoltar i seguir Jesús

Jean Hakolimana, prev.

L'evangeli d'aquest diumenge és un dels més curts de tot l'any litúrgic. Compta només amb 65 paraules. Sorprenentment, és potser dels més intensos de tot l'any. Jesús hi defineix tres coses fonamentals: la seva relació amb el Pare, la seva missió envers els seus i l'exigència que els pertoca. Aquells que són seus es defineixen per dues coses: escoltar la seva veu i seguir-lo. Hi ha una manera d'apuntar-se a un entorn, a unes pràctiques i a unes tradicions que neixen de la fe cristiana, però sense fer el pas de viure seguint els passos de Jesús. Quan falta el seguiment de Jesús, la nostra fe corre el risc de quedar reduïda a l'acceptació d'unes creences, la pràctica d'unes obligacions religioses i l'obediència a una certa disciplina. Ser socialment cristià és una cosa; fer de Jesús el model a seguir n'és una altra.

Quan abordem la crisi religiosa actual, solem fixar-nos en el factor extern de tanta gent allunyada de l'Església. Poques vegades ens fixem en els efectes de la nostra mania de reduir-ho tot a la superficialitat. És que els mateixos creients correm el risc de viure la nostra fe d'una manera «atea». Per això Jesús insisteix en l'escolta. És fàcil instal·lar-nos en la pràctica religiosa sense deixar-nos qüestionar per la crida que Jesús ens fa des de l'evangeli que escoltem cada diumenge o cada dia. Si no volem que la nostra fe es vagi diluint progressivament en formes decadents de religiositat superficial, hem d'aprendre a posar al centre de les nostres comunitats l'escolta de la Paraula viva de Jesús. Com deia sant Joan XXIII, «l'Església és com una vella font de poble, de l'aixeta de la qual ha de rajar sempre aigua fresca».

La imatge

El deixeble de Jesús viu una comunitat de vida amb ell. Per la seva relació amb el Pare rep el do de compartir la vida de Déu. Compartir la vida divina inclou dos requisits: escoltar la veu de Crist i deixar-se conduir per a complir com a membre del seu ramat.

Ben a l'inrevés que fabricar-se teories més o menys ben amanides o que tenir-se per bon cristià sense obres en la comunitat.

Ovelles (2018). Jacqueline Hammond

Agenda

Lit. hores: Setmana IV

13 dilluns

La Mare de Déu del Roser de Fàtima
— Sant Pere Regalat
Ac 11,1-18/Salm 41/Jn 10,1-10

14 dimarts

— Sant Maties (o Macià), apòstol
— Santa Gemma Galgani
Ac 1,15-17.20-26/Salm 112/
Jn 15,9-17

15 dimecres

— Sant Isidre, llaurador
— Santa Joana de Lestonnac
— Sants Torquat i Eufراسي
Ac 12,24-13,5a/Salm 66/
Jn 12,44-50

16 dijous

— Sant Honorat
— Sant Joan Nepomucè
— Sant Simó Stock
— Sant Lluís Orione
Ac 13,13-25/Salm 88/Jn 13,16-20

17 divendres

— Sant Pasqual Bailon
Ac 13,26-33/Salm 2/Jn 14,1-6

18 dissabte

— Sant Pròsper de Tarragona
— Sant Venanci
Ac 13,44-52/Salm 97/Jn 14,7-14

19 diumenge V de Pasqua / Cicle C

— Sant Iu (Ivó)
— Sant Francesc Coll
Ac 14,21b-27/Salm 144/ Ap 21,1-5a/Jn 13,31-33a.34-35

L'herba de Sant Ponç

Fra Valentí Serra de Manresa, caputxí

Sant Ponç és un dels sants que han gaudit de més popularitat en els estaments rurals de casa nostra, car, des de molt antic, és el sant patró dels herbolaris i dels apicultors i, alhora, és invocat com a especial advocat contra les plagues de puces i xinxes. Tot i que el Martirologi Romà registra la seva festa el dia 14 de maig, popularment se celebra el dia 11 del mateix mes, tal com ho registra el tradicional *Calendari de l'ermità*, que en aquest cas, excepcionalment, no segueix el martirologi sinó la tradició religiosa popular de casa nostra.

Els experts en hagiografia situen el martiri de sant Ponç vers l'any 258, durant la persecució de Valerià i Gal·liè, a la població de Cimiez, hi fou bastida l'abadia de Saint Pons de Cimiez, edificada relativament a prop de la població Niça. En el segle XIV el papa Joan XXII (*Avinyó 1334) ordenà que les relíquies del sant patró dels herbolaris i apicultors fossin traslladades a la nova catedral de Sant Ponç de Tomeres, al Llenguadoc, on el Sant Pare féu bastir una nova població, dita de Saint Pons de Tomières, situada a prop del monestir de Tomières (o Tomeres), on l'any 937 ja foren acollides les relíquies del sant màrtir.

Fou a partir del 937 que el culte de sant Ponç màrtir s'estengué de manera particular a les poblacions de Montpeller, Fréjus i Digna. A no trigar, la devoció a sant Ponç (o sant Poní) també es propagà arreu de Catalunya, i amb tanta força que, àdhuc, els pagesos i els frares a una de les herbes qualificades de «santes» (atesa la seva eficàcia guaridora) li donaren el nom de «ramell de sant Ponç», i a una altra el nom de «poní-ol» (herba de sant Poní) o, també, «herba de sant Ponç» (llat., *Menta pulegium*; cast., *poleo*).

Amb la fumigació de l'herba de sant Ponç convenientment assecada, els monjos i els pagesos feien fugir les puces i xinxes dels dormidors, masos i corrals, ja que la *Menta pulegium* és una planta molt rica en essències, especialment de pulegona. A semblança de la menta, creix amb facilitat a les vores de les rieres, dels canals i, particularment, en indrets força humits.

Una tradició relativament recent, sense gaire fonamentació històrica, explica que sant Ponç, fugint dels seus perseguidors, arribà a Barcelona, on, en veure tanta misèria i malalties entre la població, es posà a preparar pocions amb herbes remeieres que coneixia molt bé, per tal d'alleugerir els seus

Capella de Sant Marc de Manresa

mals. Això provocà l'admiració dels barcelonins, que, en honor seu, començaren a celebrar la tradicional fira dels herbolaris i apicultors que el tenen com a patró.

En força indrets de Catalunya la celebració de Sant Ponç ha estat molt viva fins no fa gaires anys. A la ciutat de Barcelona la imatge de sant Ponç es venerava a la capella de l'Hospital de la Santa Creu, que, en ser secularitzada, fou traslladada a la veïna església de Sant Agustí. A més de la tradicional fira de la mel i de les herbes remeieres situada a l'entorn de la parròquia de Sant Agustí de Barcelona, del carrer Blai del Poble Sec i de la plaça de Sant Vicenç, a Sarrià, el màrtir sant Ponç ha estat venerat, de manera molt particular, a les poblacions de Sant Ponç de Talaià, Sant Ponç de Clariana, Sant Ponç d'Aulina, Sant Ponç (prop de Palafrugell), Sant Ponç (poblat agregat a la vila de Sallent), a l'església de Sant Ponç de Cervelló, de Tordera, de Corbera, del Papiol, de l'Arboç, de Sant Celoni i a l'antiga capella de Molés de Maçaners. Finalment, entre molts altres indrets, sant Ponç fou venerat a la capella de Sant Marc—edificada a extramurs de la ciutat de Manresa—, on antigament es cantava en una de les estrofes dels goigs: «Tota herba que és benehida / en lo dia de vostra mort / lleva a las xinxas la vida, / las quals nos molestan fort.»

Hi havia una creença popular que afirmava que si hom neteja bé la casa el dia de Sant Ponç s'allunyen les xinxes i puces per tot l'any.

52è pelegrinatge a Lurdes amb malalts

Del 8 al 12 de juny del 2019

L'Hospitalitat Diocesana de la Mare de Déu de Lurdes dels bisbats de Vic i Solsona pelegrinarà al santuari de Lurdes de França dels dies 8 al 12 de juny. Aquest serà el 52è pelegrinatge. Els pelegrins s'apleguen des de tots els indrets dels bisbats, i entre els participants hi ha un gran grup de malalts, que aniran acompanyats d'infermeres i de Mons. Xavier Novell, bisbe de Solsona, i diversos sacerdots d'ambdues diòcesis. El bisbe presidirà les principals celebracions del pelegrinatge.

La participació en les celebracions del santuari pirinenc esdevé, any rere any, un moment fort de pregària i de vivència eclesial. Els malalts i pelegrins participen amb gran devoció en l'Eucaristia i reben amb una profunda fe la benedicció amb el Santíssim Sagrament, després de la joiosa processó.

És un pelegrinatge per a malalts: totes aquelles persones que necessiten unes atencions especials tant per una manca física, per l'edat o bé perquè és necessari un control mèdic, tindran la seva estada a Lurdes a l'Accueil Nôtre Dame (hospital).

Per a personal de servei: totes les persones voluntàries que desitgin ajudar i servir els malalts tant durant el viatge com els dies d'estada a Lurdes.

I per a pelegrins en general: tots aquells que volen conèixer Lurdes a fons participant en els actes de la romeria. Hi

haurà un equip responsable que es farà càrrec de guiar durant tot el pelegrinatge.

Per a informació i inscripcions:

Osona i Ripollès (de dilluns a divendres, tardes de 4 a 8). Edifici del Seminari, Ronda Camprodon, 2 - tel. 938 869 340. c/e: hospitalitatlurdesvic@seminarivic.cat
Borgonyà (938 591 297); Calldetenes (639 224 295); Centelles (639 666 300); Folgueroles (938 122 457); els Hostalets de Balenyà (938 820 406); Manlleu (dilluns i dimecres de 10 a 12h: 638 977 661); Ripoll vila (972 703 881); Ripoll comarca (972 747 163); Roda de Ter (938 540 866); Sant Hipòlit de Voltregà (626 257 817); Sant Julià de Vilatorrada (938 887 447); Sant Pere de Torelló (938 584 320); Sant Quirze de Borsora (630 788 476); Santa Eugènia de Berga (938 856 617); Seva (938 840 035); Taradell (938 800 245); Tona (680 222 842); Torelló (938 504 150); Viladrau (938 849 317).

Manresa i Bages

Seu de Manresa, c/ Baixada de la Seu, 1, Sala Gòtica (pàrquing lliure), tels. 608 963 584 - 609 791 900; de dilluns a divendres, tardes de 5 a 8.

Igualada i Anoia

Local de l'Hospitalitat, c/ d'Òdena, 118, baixos (edifici de color verd), d'Igualada; de dilluns a dissabte de 5 a 8 de la tarda.

La Festa Major del Santíssim Misteri de Cervera, declarada Festa Patrimonial d'Interès Nacional

Redacció

La comunitat cristiana de Cervera s'alegra, en aquest temps de joia pasqual, de la recent declaració de la Festa Major del Santíssim Misteri de Cervera com a Festa Patrimonial d'Interès Nacional per part de la Generalitat de Catalunya.

La declaració protegeix la festa en la seva integritat: la pitetosa novena del Santíssim Misteri, en el rés cantat, joiós i festiu, de les Completes, la primera i més gran tradició musical de la ciutat, en el solemne ofici eucarístic, en la tradicional processó amb la sagrada relíquia de la Veracreu, veneració i cant dels goigs, i en la missa en sufragi dels difunts. Igualment es mantenen amb la major solemnitat els seguicis d'anada a les Completes i d'anada a l'ofici, actes de caràcter cultural i festiu, hereus dels tradicionals anuncis de festes i altres manifestacions de cultura popular que, emmirallats en els seguicis de Corpus, s'han succeït durant les diferents èpoques. Finalment cal destacar també els tocs manuals de campanes des de la torre de Santa Maria, veritable referència dels tocs tradicionals a Catalunya.

Les conegudes Completes que es canten la vigília troben l'origen en les pregàries que feien els devots durant tota la nit. Actualment s'interpreten les compostes pels cerverins Joan

Pont i Salvador Vidal a mitjan sege XIX sobre el text de les matines de la festa de l'Exaltació de la Santa Creu del breviari romà tridentí. Obra insòlita dins la música litúrgica catalana de l'època, caracteritzada per una combinació entre la majestuositat de la música d'Església i la música popular.

L'origen de la festa

El 6 de febrer de 1540, a l'altar de sant Nicolau de l'església de Santa Maria de Cervera, tingué lloc el prodigi de brollar una gota de sang en voler partir un fragment de la Veracreu («Lignum Crucis») que s'hi custodiava, alhora que es va sentir un gran tro. Ràpidament el fervor de tot el poble va estimular la realització dels corresponents oficis en acció de gràcies i una processó solemne el dia 8 de febrer, portant la relíquia per tota la ciutat, amb notable aflluència de gent. El miracle ràpidament prengué per aclamació el nom de «Misteri» i a partir de 1566 adoptà el sobrenom de «Santíssim» quan una donzella va recobrar la veu exclamant «Santíssim» tres vegades davant la relíquia.

Nou arquebisbe metropolità de Tarragona i primat

Redacció

Al migdia del dia 4 de maig la Santa Seu féu públic el nomenament del nou arquebisbe metropolità de Tarragona i primat de les Espanyes, Mons. Joan Planellas i Barnosell. Substitueix l'arquebisbe Jaume Pujol Balcells, que ha estat nomenat administrador apostòlic de l'arxidiòcesi tarraconense fins a l'ordenació episcopal i presa de possessió del nou arquebisbe.

Mons. Joan Planellas té seixanta-quatre anys i és nascut a Verges (bisbat de Girona). Realitzà estudis de teologia a la Facultat de Teologia de Catalunya i a la Pontifícia Universitat Gregoriana, defensant la seva tesi doctoral amb el títol «La recepció del

Vaticà II en els manuals d'eclesiologia espanyols». Té moltes publicacions d'àmbit teològic, entre les quals destaca «L'Església dels pobres en el Concili Vaticà II».

Fou rector del Seminari de Girona i director de l'Institut Superior de Ciències Religioses de Girona. Actualment és degà de la Facultat de Teologia de Catalunya, canonge de la catedral de Girona i rector de diverses parròquies de l'Empordà.

La data d'ordenació episcopal i presa de possessió de l'arxidiòcesi de Tarragona és prevista per al pròxim 8 de juny, vigília de Pentecosta.

El llibre

Elogi de la set

José Tolentino Mendonça

José Tolentino Mendonça

Elogi de la set

Editorial Claret. 142 pp.

Tenir set i sadollar-la: d'això parla l'autor (arquebisbe portuguès, bibliista, poeta i amb diversos càrrecs al Vaticà) en aquest llibre, que conté les reflexions ofertes durant els exercicis espirituals que va dirigir al Papa i a la cúria romana.

Es tracta de la set veritable: la set de les perifèries del món, la set del qui s'està morint, la set que és dolor de l'ànima, última vulnerabilitat d'una vida que no troba el desllorador. És la set que constitueix la malaltia de la insatisfacció perenne, presoners com som de la mercantilització del desig; però també és la set que ens fa moure, que ens esperona a emprendre un nou viatge existencial. I encara, per damunt de tot, és l'oportunitat que ofereix la set de creixement humà i espiritual. Uns textos d'una bellesa i originalitat insòlites.

Tornar a calar les xarxes

Romà Casanova, bisbe de Vic

El diumenge del bon Pastor és la jornada de pregària per les vocacions a la vida sacerdotal i religiosa. Fou aquesta una iniciativa de sant Pau VI, en els anys setanta del segle passat, quan es va manifestar la crisi de les vocacions, la qual ens acompanya també ara, cinquanta anys després, amb una realitat encara més greu. No podem mirar cap a un altre lloc; sinó que hem de fer nostre el que ens diu el ant pare Francesc: «Si partim de la convicció que l'Esperit continua suscitant vocacions al sacerdoti i a la vida religiosa, podem "tornar a calar les xarxes" en nom del Senyor, amb tota confiança. Podem atrevir-nos, i hem de fer-ho, a dir a cada jove que es pregunti per la possibilitat de seguir aquest camí» (ChV, 274).

Som en un moment d'emergència. La situació que vivim de pobresa en les vocacions sacerdotals i religioses posa en perill el servei sacerdotal necessari a les comunitats cristianes i, en el cas de la vida religiosa, la continuïtat d'unes obres que estan fent molt de bé a tantes persones en la nostra societat. Per això vull tornar a recordar mesures per a un millor servei de les comunitats, posant la mirada en totes, grans o petites.

Però, a més, des del convenciment que «el Senyor no pot faltar a la seva promesa de no deixar l'Església privada dels pastors sense els quals no podria viure ni realitzar la seva missió» (ibídem, 275), exhorto a incrementar la nostra oració i el nostre sacrifici, a fi de fer arribar al cor de Déu la nostra necessitat, des d'un veritable desig dels pastors i religiosos que necessitem. De fet, la pregària cristiana autèntica és la que es troba amb el cor de Déu, amb la voluntat amorosa del Senyor que «no deixa de tenir cura de la seva Església estimada». Des d'aquest convenciment de la importància de la pregària, serà molt bo que, en totes les comunitats i parròquies, es faci pregària explícita per les vocacions, tant en la missa diària i domical com en la celebració de la litúrgia de les hores.

A més, convido a la pregària comunitària amb el Santíssim exposat, significativament els dijous, tenint en compte d'afegir, en el moment de la reserva, pregàries explícites per les vocacions. En les comunitats i parròquies havien de créixer, també, iniciatives com els romiatges a llocs marians amb aquesta intenció, així com altres realitats de formació que ajudin a mantenir l'esperança confiada en la pregària per les vocacions.

